

ในสัปดาห์ที่ 30 ระหว่างวันที่ 24 – 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงาน และตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 บาดทะยักในทารกแรกเกิด ได้รับรายงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานีว่า มีผู้ป่วยเด็กชาย อายุเมื่อเริ่มป่วย 7 วัน ที่อยู่เลขที่ 58/1 หมู่ 1 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เริ่มป่วยวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการ เกร็ง คุณแม่ไม่ได้ เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลปัตตานี วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 แพทย์วินิจฉัยบาดเจ็บจากอาการ ประวัติการตั้งครรภ์ของมารดา ได้รับวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก 1 ครั้ง เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2548 คลอดปกติที่บ้านโดยผดุงครรภ์โบราณที่ผ่านการอบรม แต่ไม่ได้ทำคลอดมานาน 6 ปี ตัดสายสะดือโดยใช้กรรไกรแช่น้ำร้อน ขณะนี้ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น เริ่มให้นมทางสายยางและยังนอนพักรักษาในโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานีค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในพื้นที่ ขณะนี้ยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่
แหล่งข้อมูล: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี และโรงพยาบาลปัตตานี.

1.2. โรคมาลาเรีย ผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 67 ปี ที่อยู่เลขที่ 3 หมู่ 4 ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง เริ่มป่วยวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการ ไข้ หนาวสั่น อ่อนเพลีย ไม่รู้สึกตัว เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลระนอง แพทย์วินิจฉัย Malaria เจาะเลือดตรวจ Thick film ผลพบเชื้อ *P.falciparum* และเสียชีวิตวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติมพบว่า ผู้ป่วยเคยพักในพื้นที่ที่เป็นป่า 2 สัปดาห์ก่อนป่วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนองได้ดำเนินการเฝ้าระวังและควบคุมโรคในพื้นที่แล้ว ขณะนี้ยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่
แหล่งข้อมูล: สุนทร ต้นปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง.

1.3. อหิวาตกโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง รายงานผู้ป่วย 2 ราย ในหมู่ 2 และหมู่ 3 ตำบลบางนอน อำเภอเมือง ผลการตรวจอุจจาระพบเชื้อ *Vibrio cholerae* El Tor Inaba ทั้งหมด รายละเอียดดังนี้

รายที่ 1 เพศหญิง อายุ 38 ปี อาชีพค้าขาย ที่อยู่เลขที่ 86/68 หมู่ 2 เริ่มป่วยวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เวลา 23.00 น. ด้วยอาการถ่ายเป็นน้ำ มีไข้ หนาวสั่น เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลระนองในวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ติดตามผู้สัมผัสในครอบครัว 1 ราย ทำ Rectal swab culture ให้ผลลบ

รายที่ 2 เพศชาย อายุ 5 ปี ที่อยู่เลขที่ 400/24 หมู่ 3 เริ่มป่วยวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการ ไข้สูง หนาวสั่น คลื่นไส้อาเจียน เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลระนองในวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ติดตามผู้สัมผัสในครอบครัว 2 ราย ทำ Rectal swab culture ให้ผลลบทั้งหมด

จากการสอบสวนโรคไม่สามารถสรุปแหล่งโรคได้ชัดเจน ได้ดำเนินการหาสาเหตุของการเกิดโรค เฝ้าระวังและควบคุมโรคอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้ไม่ได้รับรายงานผู้ป่วยรายใหม่

แหล่งข้อมูล: สุนทร ต้นปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง.

1.4 อาหารเป็นพิษ ที่จังหวัดชลบุรีและสมุทรปราการ รายละเอียดดังนี้

จังหวัดชลบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรีได้รับรายงานว่า นักท่องเที่ยวจากเมืองเซียงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน เกิดอาการอาหารเป็นพิษ เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลกรุงเทพพญา จากการสอบสวนโรคเบื้องต้นพบผู้ป่วย 41 ราย มีอายุระหว่าง 8 – 57 ปี เป็นผู้ป่วยใน 28 ราย และผู้ป่วยนอก 13 ราย ผู้ป่วยรายแรกเริ่มมีอาการวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เวลา 23.00 น. รายสุดท้ายมีอาการวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เวลา 06.00 น. อาการที่พบคือ ปวดท้อง คลื่นไส้อาเจียน บางรายถ่ายเหลวร่วมด้วย หลังได้รับการรักษาอาการทุเลาเป็นปกติทุกราย คณะผู้สอบ

สวนได้ทำการเก็บตัวอย่างอุจจาระโดยทำ Rectal swab ผู้ป่วย 28 ราย แม่ครัว 2 ราย พนักงานเสิร์ฟ 2 ราย และเก็บตัวอย่างน้ำดื่มมาใช้ 3 ตัวอย่าง ผัก 2 ตัวอย่าง และ swab ภาชนะใส่อาหาร 4 ตัวอย่าง ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลชลบุรี ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการขณะนี้ พบเชื้อ *Vibrio parahemolyticus* ในผู้ป่วย 1 ราย ส่วนตัวอย่างอื่นยังอยู่ระหว่างรอผลการตรวจ ข้อเสนอแนะเบื้องต้น คาดว่า แหล่งโรคน่าจะเป็นอาหารมื้อกลางวันซึ่งเป็นอาหารทะเลที่บริษัทนำเที่ยวจัดหาให้

แหล่งข้อมูล: วัชร ทงอ่อน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี.

จังหวัดสมุทรปราการ ได้รับรายงานผู้ป่วยอาหารเป็นพิษหลังจากรับประทานเห็ด เกิดขึ้นในคนงานก่อสร้างชาวพม่า อำเภอเมือง ดังนี้

ผู้ป่วยทั้งหมด 6 ราย เพศชาย 4 ราย และหญิง 2 ราย รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เวลาประมาณ 20.30 น. อาการที่พบ คือ คลื่นไส้ อาเจียน และถ่ายเหลว ผู้ป่วยที่เหลือทยอยมีอาการเวลาใกล้เคียงกัน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสมุทรปราการทั้งหมด และต้องรับไว้สังเกตอาการในโรงพยาบาล 2 ราย และได้ทำการเก็บตัวอย่างอุจจาระโดยทำ Rectal swab ผู้ป่วยทั้งหมด เก็บตัวอย่างเห็ดส่งตรวจสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร พบว่า เป็นเห็ดกรวดกริบเขียว (*Chlorophyllum Molybdites*) ซึ่งเป็นเห็ดพิษที่ทำให้เกิดอาการทางระบบทางเดินอาหาร เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลว ขณะนี้ผู้ป่วยทุกรายอาการดีขึ้น กลับไปพักฟื้นที่บ้านพัก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการได้ดำเนินการให้ลูกศึกษาแก่ประชาชนและเฝ้าระวังโรคในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

แหล่งข้อมูล: ทีมสอบสวนโรคของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ.

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

2.1. อหิวาตกโรค ประเทศไนเจอร์ ตั้งแต่วันที่ 13 – 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 กระทรวงสาธารณสุข รายงานผู้ป่วยจำนวน 49 ราย เสียชีวิต 5 ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ 10.2 ทั้งหมดตรวจพบเชื้อ *Vibrio cholerae* O1

2.2 โรคไข้เลือดออกมาร์เบอร์กในสาธารณรัฐประชาชนองโกลา

29 กรกฎาคม 2548 องค์การอนามัยโลก รายงานว่า วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 กระทรวงสาธารณสุข รายงานว่า มีผู้ป่วยไข้เลือดออกมาร์เบอร์กทั้งหมด 368 ราย เสียชีวิต 323 ราย ยืนยันทางห้องปฏิบัติการ 157 ราย ขณะนี้มีการติดตามผู้สัมผัส 45 ราย ทีมสอบสวนโรคยังคงติดตามและสอบสวนผู้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ได้ส่งตัวอย่างที่เก็บตรวจที่หน่วยงานในประเทศเคนาดา

ความเห็นของ ProMED-mail moderator

1. เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 องค์การอนามัยโลกได้ปรับลดตัวเลขผู้ป่วย จากที่เคยรายงานไว้วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2548 จำนวน 422 ราย เสียชีวิต 356 ราย เป็นผู้ป่วยจริงจำนวน 351 ราย เสียชีวิต 312 ราย
2. จึงมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 17 ราย (351 ราย เป็น 368 ราย) และแสดงว่า การระบาดของโรคยังไม่สิ้นสุด
3. การที่องค์การอนามัยโลก ปรับตัวเลขใหม่ให้สอดคล้องกับตัวเลขที่องค์กรเอกชน MSF รายงาน เป็นการสนับสนุนข้อสังเกตที่ว่า โรคไข้เลือดออกมาร์เบอร์ก ตรวจวินิจฉัยได้ยากกว่าที่คิด เพราะอาการแสดงก็เหมือนกับโรคทั่วไป อื่น ๆ และก็ไม่จำเป็นต้องมีอาการเลือดออกมากจากทุกอวัยวะ ดังที่หนังสือพิมพ์รายงาน

แหล่งข้อมูล: Available from: www.who.int วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2548, www.Promed-mail.org วันที่ 13, 29 กรกฎาคม 2548

แปลและเรียบเรียงโดย กลุ่มโรคติดต่อระหว่างประเทศ สำนักโรคติดต่อทั่วไป

2.3 พบกาฬโรคในประเทศสหรัฐอเมริกา 1 ราย

25 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ฝ่ายสาธารณสุขของรัฐนิวเม็กซิโก สหรัฐอเมริกา รายงานว่า พบผู้ป่วยกาฬโรค 1 ราย ผู้ป่วยเป็นเด็กวัยรุ่น รับไว้ในโรงพยาบาลและอาการดีขึ้นแล้ว เจ้าหน้าที่ได้ไปตรวจสภาพแวดล้อมที่บ้าน เพื่อประเมินว่าจะมีความเสี่ยงต่อสาธารณชนหรือไม่

กาฬโรคในนิวเม็กซิโก มักจะพบในสัตว์ เช่น แมว, สุนัข และสัตว์พวกที่มีฟันกัดแทะ ในปี 2547 ไม่มีรายงานพบผู้ป่วย

26 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยาของรัฐนิวเม็กซิโก รายงานเพิ่มเติมว่า ผู้ป่วยเป็นกาฬโรคชนิด bubonic plague โดยถูกตัวหมัดกัดที่ข้อเท้าซ้ายแล้วลามไปที่ต่อมน้ำเหลืองขาหนีบซ้าย ผลการตรวจสภาพแวดล้อม

ที่บ้าน พบตัวหมัดเกาะอยู่ที่กระรอกและอาศัยในรูตามพื้นดินจำนวนมาก ได้ส่งตัวหมัด, เนื้อและเลือดของกระรอก เพื่อตรวจยืนยันที่ศูนย์ควบคุมโรคแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (CDC)

ความเห็นของผู้แปล

เป็นที่น่าสังเกตว่า กาฬโรคยังมีรายงานอยู่ประปรายในสหรัฐอเมริกา เมื่อต้นปีมีรายงานการระบาดของกาฬโรคในสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก มีผู้ป่วยทั้งสิ้น 130 ราย ณ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2548

แหล่งข้อมูล: Available from: www.promedmail.org วันที่ 25, 26 กรกฎาคม 2548 แปลและเรียบเรียงโดย กลุ่มโรคติดต่อระหว่างประเทศ สำนักโรคติดต่อทั่วไป

2.4 โรคที่เกิดจากการติดเชื้อ *Streptococcus suis* สาธารณรัฐประชาชนจีน

กระทรวงสาธารณสุขได้รายงานสถานการณ์การติดเชื้อ *Streptococcus suis* ที่มณฑล Sichuan ณ วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2548 มีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดเป็น 198 ราย มีผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ 38 ราย เสียชีวิต 36 ราย จำหน่ายออกจากการรักษาของโรงพยาบาล 18 ราย การระบาดครั้งนี้ฮ่องกงได้เพิ่มการติดเชื้อโรค *Streptococcus suis* เข้าไปอยู่รายชื่อโรคติดเชื้อที่บัญญัติไว้ในรายการแรกในกฎหมายการกักกันและป้องกันโรค (Hong Kong Laws Chapter 141) ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ต่อสาธารณชนตามกฎหมายเมื่อประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาในวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2548 หลังจากการประชุมผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการด้านสาธารณสุข, Dr Lam Ping-yan เชื่อมั่นว่าสาเหตุของการระบาดที่ Sichuan เกิดเชื้อ *Streptococcus suis*

แหล่งข้อมูล: Department of Health Government of Hong Kong Special Administrative Region. Available from: <http://www.chp.gov.hk> วันที่ 1 สิงหาคม 2548 แปลและเรียบเรียงโดย บวรพรรณ ดิเรกโกศ สำนักระบาดวิทยา

รายงานโรคที่ต้องเฝ้าระวัง	ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา และกลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ laddal @ health.moph.go.th
---------------------------	--

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังเร่งด่วนตามวันรับรักษา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ, ประเทศไทย, สัปดาห์ที่ 30 พ.ศ. 2548 (24 – 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2548)

TABLE 1 REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE BY DATE OF TREATMENT COMPARED TO PREVIOUS YEAR, THAILAND, WEEK 30th 2005, (July 24 - 30, 2005)

DISEASES	THIS WEEK			CUMULATIVE		
	2005	2004	MEDIAN (2000-2004)	2005	2004	MEDIAN (2000-2004)
DIPHTHERIA	0	1	0	0	8	8
PERTUSSIS	0	0	0	18	14	14
TETANUS NEONATORUM	0	0	0	3	4	4
MEASLES	21	72	92	2026	2593	2955
MENINGITIS	0	0	0	28	19	29
ENCEPHALITIS***	0	6	7	149	158	255
ACUTE FLACCID PARALYSIS: AFP	10	5	7	170	117	128
CHOLERA	2	2	5	224	1957	489
HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE*	42	12	-	2748	628	-
DYSENTERY	216	645	645	9810	16518	19724
PNEUMONIA (ADMITTED)**	702	1613	1705	45484	42473	42473
INFLUENZA	143	421	1010	10195	12121	23578
SEVERE AEFI	0	0	0	2	5	0
LEPTOSPIROSIS	33	102	178	1108	1392	2521
ANTHRAX	0	0	0	0	0	0
RABIES	0	0	0	8	12	17

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์

และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ “0” = NO CASE “-” = NO REPORT RECEIVED

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเร่งด่วน จากผู้ป่วยกรณีที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค จึงไม่ควรนำไปอ้างอิงทางวิชาการ

* เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2002 ** เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2004 *** จำนวนผู้ป่วยนำมาจากบัตรรายงาน 506